

IFLA-ina Izjava o knjižnicama i razvitku

Pravo na pristup informacijama osnovno je ljudsko pravo čijim se ostvarivanjem može prekinuti krug siromaštva i poduprijeti održivi razvoj. U mnogim društvenim zajednicama knjižnica je jedino mjesto gdje ljudi mogu pristupiti informacijama koje će pomoći poboljšanju njihovog obrazovanja, naučiti nove vještine, pronaći posao, pokrenuti posao, dobiti informacije koje će im pomoći pri donošenju odluka primjerice o poljoprivredi ili zdravlju, ili informacije o zaštiti okoliša.

Jedinstvena uloga knjižnica čini ih važnim razvojnim partnerima, u pružanju pristupa informacijama u svim oblicima, te pružanju usluga i programa koji zadovoljavaju potrebe korisnika u društvu koje se ubrzano mijenja i postaje sve složenije.

Budući da Ujedinjeni narodi uskoro planiraju sastaviti smjernice za razvoj svijeta nakon 2015. godine, IFLA poziva sve ulagače da prepoznaju i priznaju knjižnice u svim dijelovima svijeta kao pouzdane mehanizme koji podupiru provedbu programa održivog razvoja. IFLA potvrđuje da:

Knjižnice pružaju priliku svima

Knjižnice se nalaze na svim lokacijama – i na selu i u gradu, na sveučilištima i na radnim mjestima. Knjižnice pružaju usluge svim ljudima, bez obzira na rasu, nacionalnu ili etničku pripadnost, rod ili spolnu orijentaciju, invalidnost, religiju, ekonomske prilike ili politička uvjerenja. Knjižnice podupiru ugrožene i marginalizirane društvene skupine, i pomažu da se nijednoj osobi ne uskrate osnovne ekonomske prilike i ljudska prava.

Knjižnice osnažuju ljude u njihovom osobnom razvoju

Knjižnice podupiru društvo u kojemu svaka osoba, bez obzira na to iz koje sredine potječe ima mogućnost učiti, biti kreativna i inovativna. Knjižnice podupiru kulturu pismenosti i njeguju kritičko mišljenje i istraživački duh.

Preko knjižnica ljudi mogu iskorištavati mogućnosti što ih pružaju nove tehnologije i internet za poboljšavanje svojih života i života svojih zajednica. Knjižnice štite prava korisnika da informacijama pristupaju u sigurnom okruženju.

Knjižnice uključuju u društvo i kulturu. One mogu pomoći ljudima u komunikaciji s javnim ustanovama od kojih trebaju usluge, a mogu biti i otvorena vrata prema građanskom djelovanju i novim e-uslugama vlade.

Knjižnice pružaju pristup svjetskom znanju

Knjižnice su bitan dio kritičke infrastrukture koja podupire rast i razvoj obrazovanja, poslova i društvenih zajednica općenito. One nude prikladne uvjete za pristup informacijama u svim oblicima, od rukopisnih, tiskanih, audio-vizualnih do digitalnih. One mogu pružiti potporu

formalnom, neformalnom, cjeloživotnom učenju, očuvanju narodnih običaja, tradicijskih i domorodačkih znanja, te nacionalne, kulturne i znanstvene baštine. Kad nacionalne informacijske politike planiraju poboljšanja telekomunikacija i uvođenje širokopojsnih veza za brzi pristup internetu, knjižnice su prirodni partneri za pružanje javnog pristupa informacijama i komunikacijskim tehnologijama (ICT) te mrežnim informacijskim izvorima.

Knjižničari pružaju stručnu pomoć i vodstvo

Knjižnično osoblje stručni su i pouzdani posrednici posvećeni vođenju ljudi do informacija koje traže. Knjižničari pružaju poduku i podršku za korištenje medijima i podučavaju informacijsku pismenost koja je potrebna za bolje razumijevanje i uključivanje u informacijsko društvo. Oni su i čuvari kulture koji se brinu za kulturnu baštinu, čine je dostupnom i tako pomažu razvitku identiteta.

Knjižnice sudjeluju u društvu s mnogim drugim sudionicima

Knjižnice rade djelotvorno s različitim skupinama sudionika u različitim situacijama. One provode programe i pružaju usluge zajedno s tijelima lokalne i državne uprave, skupinama u zajednici, zakladama, financijerima te privatnim i javnim tvrtkama. Knjižničari su dinamični akteri koji znaju raditi zajedno s drugima iz vlade, civilnoga društva, gospodarstva, akademske i tehničke zajednice na postizanju društvenih ciljeva.

Knjižnice moraju biti prepoznate u okvirima razvojnih planova

Budući da knjižnice imaju prirodnu ulogu pružanja pristupa informacijskim sadržajima i mrežnim uslugama koje podržavaju održivi razvoj, donositelji odluka trebaju poticati jačanje položaja knjižnica i povećavanje priljeva financijskih sredstava za nabavu i opremanje knjižnica, te iskoristiti vještine knjižničara i drugih informacijskih stručnjaka da se pomogne rješavanje problema razvoja na razini društvene zajednice.

IFLA stoga potiče donositelje odluka i osobe koje rade na razvitku da daju veću važnost ovim snažnim postojećim resursima i osiguraju uvjete da svaki razvojni plan nakon 2015. godine:

- Prepozna i prizna ulogu pristupa informacijama kao temeljni element koji podupire razvoj
- Prepozna i prizna ulogu knjižnica i knjižničara kao čimbenika razvoja
- Potakne države članice Ujedinjenih naroda da daju potporu informacijskim planovima koji podupiru razvoj izgradnjom mreža te osiguravanjem informacijskih i ljudskih resursa, kao što su knjižnice i druge ustanove od javnoga interesa.

Odobrio IFLA-in Upravni odbor u Singapuru, 16. kolovoza 2013.